

A.M.O.R.

Advanced Measurements of
Responses to the Challenges
of Social Skills development
in a digital era

CHAPTER 5

POLAND - LOCAL CONTEXT

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Współczesne wyzwania edukacyjne, w tym wciąż odczuwalne skutki pandemii COVID-19 i inne wyzwania społeczne, pogłębiły problem wykluczenia młodych osób, w tym osób z niepełnosprawnościami oraz uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych. E-book, na którego zawartości opierają się niniejsze rekomendacje, prezentuje kompleksowe podejście do edukacji włączającej i integracji międzykulturowej, dostarczając edukatorom praktycznych narzędzi oraz strategii wspierających aktywne uczestnictwo społeczne uczniów.

Poniżej przedstawione zostały kluczowe rekomendacje, w odniesieniu do materiałów zaprezentowanych w niniejszym e-booku, które pomogą nauczycielom i innym specjalistom edukacyjnym w Polsce skutecznie wdrażać rozwiązania w duchu inkluzywności i dostępności.

1. Wdrażanie inkluzywnych programów nauczania

Rekomendacje:

- Dostosowanie treści programowych do indywidualnych możliwości uczniów, w tym poprzez indywidualne programy edukacyjne (IPE) w oparciu o Rozdział 1 niniejszego e-booka.
- Stosowanie różnorodnych metod nauczania, takich jak: uczenie się przez działanie, tutoring rówieśniczy czy odwrócona klasa.
- Włączenie treści dotyczących różnorodności kulturowej, społecznej i niepełnosprawności w programy nauczania, by rozwijać empatię i otwartość.
- Tworzenie materiałów dydaktycznych dostępnych w różnych formatach (teksty łatwe do czytania, materiały dźwiękowe, materiały w języku migowym).

Przydatne źródła:

- Ministerstwo Edukacji i Nauki: Edukacja włączająca
- Ośrodek Rozwoju Edukacji: Dostosowanie treści edukacyjnych do potrzeb uczniów
- Uniwersytet Jagielloński, artykuł w publikacji „Edukacja wobec migracji: konteksty glottodydaktyczne i pedagogiczne”: „Wielokulturowość w polskiej szkole: przykłady dobrych praktyk na podstawie doświadczeń Szkoły Podstawowej w Mrokwie”
- Ośrodek Rozwoju Edukacji: Wielokulturowość w szkole/uczeń cudzoziemski - materiały dla nauczycieli
- Ucz otwartości: Wytyczne dla szkoły włączającej
- Ośrodek Rozwoju Edukacji: „Planowanie procesu dydaktycznego oraz techniki pracy z uczniami z Ukrainy”
- Ośrodek Rozwoju Edukacji: „Jak skutecznie realizować proces kształcenia w klasie zróżnicowanej. Rozwiązania praktyczne”

2. Wykorzystanie technologii wspierających dostępność

Rekomendacje:

- Wdrażanie narzędzi cyfrowych wspierających uczniów z niepełnosprawnościami (np. czytniki ekranowe, programy do syntezy mowy, aplikacje do nauki języka migowego).
- Korzystanie z aplikacji i platform e-learningowych, które oferują funkcje dostosowane do potrzeb osób z trudnościami w uczeniu się (np. Microsoft Immersive Reader, Google Classroom, Kahoot!).
- Organizowanie zajęć online z dostępnymi napisami i tłumaczeniem na język migowy dla uczniów z wadami słuchu.
- Zapewnienie odpowiedniego sprzętu (np. klawiatury brajlowskie, tablety z funkcjami dostępności) w pracowniach szkolnych.

Przydatne źródła:

- Zintegrowana Platforma Edukacyjna Ministerstwa Edukacji Narodowej: „Wykorzystanie technologii wspomagających uczniów z niepełnosprawnością w edukacji włączającej”
- Mentor: Technologie dla edukacji
- Zintegrowana Platforma Edukacyjna Ministerstwa Edukacji Narodowej: „Wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w szkole podstawowej”
- Uniwersytet Wrocławski: „Edukacja dla codzienności i przyszłości - przykłady innowacyjnych rozwiązań organizowania wspierania edukacji”
- Ośrodek Rozwoju Edukacji: Edukacja zdalna blisko uczniów - dobre praktyki

3. Promowanie edukacji międzykulturowej i integracji społecznej

Rekomendacje:

- Tworzenie międzykulturowych grup projektowych, w których uczniowie uczą się współpracy i wzajemnego szacunku.
- Organizowanie Dni Kultury, podczas których uczniowie mogą prezentować swoje tradycje, język i dziedzictwo.
- Wprowadzenie do zajęć edukacji globalnej i antydyskryminacyjnej, aby budować świadomość problemów społecznych i rozwijać postawy otwartości.
- Zastosowanie metody tutoringu rówieśniczego – uczniowie bardziej doświadczeni pomagają kolegom z trudnościami w integracji społecznej.

Przydatne źródła:

- Fundacja Cyfrowa Edukacja: Materiały, kursy i programy związane ze szkołą międzykulturową, cyfryzacją w edukacji i inkluzywnością
- Wydawnictwo Adam Marszałek: Czasopismo „Edukacja Międzykulturowa”
- Centrum Edukacji Obywatelskiej: Jak rozmawiać o wielokulturowości w szkole
- Komisja Europejska: „Wokół dyskryminacji” Materiały edukacyjne

4. Rozwój zawodowy nauczycieli i personelu szkolnego

Rekomendacje:

- Uczestniczenie w szkoleniach i warsztatach dotyczących edukacji włączającej, organizowanych przez ośrodki doskonalenia nauczycieli.
- Korzystanie z kursów online z zakresu edukacji specjalnej, edukacji cyfrowej i integracji społecznej.
- Współpraca z organizacjami pozarządowymi zajmującymi się edukacją włączającą oraz udział w międzynarodowych projektach edukacyjnych.
- Tworzenie zespołów interdyscyplinarnych w szkole (nauczyciele, pedagodzy, psychologowie), które wspólnie wypracowują strategie wsparcia dla uczniów.

Przydatne źródła:

- Centrum Edukacji Obywatelskiej: Szkolenia dla nauczycieli
- Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji: Kursy i webinary o edukacji włączającej
- Edukacja na Cyfrowo: Bezpłatne szkolenie dla nauczycieli pomagające prowadzić ciekawe i angażujące lekcje oraz lepiej zrozumieć higienę cyfrową
- Instytut Badań Edukacyjnych, Polski Instytut Badawczy: „Innowacje pedagogiczne” poradnik dla nauczycieli
- Ośrodek Rozwoju Edukacji: „Zróżnicowane potrzeby edukacyjne uczniów z Ukrainy. Jak na nie odpowiadać?”
- Ośrodek Rozwoju Edukacji: „Dostosowanie warunków edukacyjnych dla uczniów zagrożonych niedostosowaniem społecznym i niedostosowanych społecznie w szkole podstawowej i ponadpodstawowej”

5. Współpraca z rodzicami i społecznościami lokalnymi

Rekomendacje:

- Organizowanie warsztatów i spotkań informacyjnych dla rodziców na temat metod wspierania dzieci w edukacji włączającej.
- Angażowanie rodziców i opiekunów w życie szkoły poprzez wspólne inicjatywy społeczne (np. projekty charytatywne, festiwale integracyjne).
- Tworzenie grup wsparcia dla rodziców dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych, aby wymieniać doświadczenia i dobre praktyki.
- Współpraca z lokalnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi w celu tworzenia kompleksowego systemu wsparcia dla uczniów.

Przydatne źródła:

- Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę: [Wspieranie dzieci, rodziców i nauczycieli](#)
- Poradnie psychologiczno-pedagogiczne: [Lista poradni w Polsce](#)

Podsumowanie

Edukacja włączająca i integracja międzykulturowa są fundamentami nowoczesnego systemu edukacji. Zastosowanie powyższych rekomendacji pozwoli edukatorom lepiej odpowiadać na potrzeby uczniów i przeciwdziałać wykluczeniu społecznemu. Korzystanie z technologii wspierających, dostosowanie metod nauczania, rozwój zawodowy oraz ścisła współpraca z rodzicami i społecznością lokalną to kluczowe aspekty skutecznego nauczania włączającego.

Zachęcamy do dalszego zgłębiania tematu, wdrażania innowacyjnych metod oraz dzielenia się dobrymi praktykami z innymi nauczycielami. To właśnie współpracując możemy tworzyć szkołę, w której każdy uczeń ma równe szanse na rozwój i sukces.

For more information about the project and project results please visit AMOR website <https://amor.erasmus.site/#>

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution 4.0 International License](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/).

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

celjski mladinski center
prostor svobodnih idej in druženja